

Начално училище „Георги Сава Раковски“ гр. Пазарджик

ул. Тополница №9, GSM: 0889547515, 0887515359

e-mail: nugsrpz@abv.bg; www.nugsrpz.com

УТВЪРЖДАВАМ:

ХИТА ГЬОШЕВА – ДИРЕКТОР

заповед № 465/14.09.2022 г.

ПРОГРАМА

**ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА
УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ ЗА УЧЕБНАТА 2022/2023 ГОДИНА
В НУ „ГЕОРГИ САВА РАКОВСКИ“**

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал. 1, т. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета от Педагогическия съвет с протокол № 2.

**I. ИЗГРАЖДАНЕТО НА УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА ЗА РАВЕН ДОСТЪП ДО
ОБРАЗОВАНИЕ Е ПОДЧИНЕНО НА ОСНОВНИТЕ ПРИОРИТЕТИ НА
ПРАВИТЕЛСТВОТО В ПОСОКА**

Изграждане на образователна среда за:

- разгръщането на потенциала на всеки ученик за личностно развитие, както и успешна реализация и социализация;
- по-високо качество и по-добър достъп до образование;
- ранна превенция на обучителни затруднения;
- включващо обучение на деца и ученици със специални образователни потребности (СОП);
- включващо обучение и социално включване на ученици с девиантно поведение;
- разширяване на обхвата на институциите въчилищното образование за осъществяване на включващо обучение и надграждане на досегашния положителен опит в тази област.

Националната програма за равен достъп до образование и личностно развитие цели осигуряване на равен достъп и подкрепа за развитие и приобщаване в системата на предучилищното възпитание и подготовка и училищното образование на децата и младежите като предпоставка за равноправно социално включване и пълноценна личностна реализация и участие в развитието на местните общности и страната.

В контекста на националните политики, законът за предучилищното и училищно образование възлага на педагогическия съвет в училище да изготви и приеме училищна

програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи /чл. 263, ал.1, т.9/.

II. НОРМАТИВНА ОСНОВА НА УЧИЛИЩНАТА ПРОГРАМА

1. Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2015 – 2020)
2. Стратегическа рамка за образование, обучение и учене в Република България (2021-2030)
3. 2000 Европейската социална харта /ревизирана/;
4. 1992 - Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и първия допълнителен протокол към нея/;
5. 1970 - Международния пакт за граждански и политически права и Международния пакт за икономически, социални и културни права;
6. Закон за предучилищното и училищно образование;
7. Стандарт за приобщаващото образование.

Настоящата училищна програма има за цел да защити правата и интересите и да предостави равни възможности за приобщаване на учениците от уязвими групи, както и ефективното прилагане на училищни политики за подобряване качеството на живот на хората с увреждания, недопускане на дискриминация по признак „увреждане, пълноценно и активно участие във всички области на училищния живот.

Настоящият документ е изготовен от работна група на НУ „Георги Сава Раковски“. Документът има за цел да подпомогне дейността на учителите за предоставяне на равни възможности и приобщаване на учениците от уязвими групи.

III. АНАЛИЗ НА УЧИЛИЩНАТА СРЕДА

НУ „Георги Сава Раковски“ е институция която спазва препоръките на Съвета на Европа, отправени към всички организации да работят активно в областта на интегрирането на хора с увреждания и уязвими групи. В НУ „Георги Сава Раковски“ уязвимите групи ученици се приемат като хора със способности и потенциал, а не единствено с трудностите и ограниченията им. Посредством ценностно-ориентирана приобщаваща и образователно-възпитателна интеграция в нашето училище се създават условия за достъпна качествена грижа за учениците, осигурен е гарантиран, постоянен и универсален и безвъзмезден достъп до качествени образователни ресурси и услуги. Усилията на училищния екип са насочени към осигуряването на възможно най-благоприятна образователна среда за взаимодействие с – и на всяко дете/ученик и родител в условия на толерантност, уважение към културното многообразие и

недопускане на дискриминация. Прилагат се мерки за насърчаване и реализиране на процеса на образователна десегрегация, които съвместно с мерки за формиране на толерантност и умения за интеркултурен диалог, оказват положително въздействие по отношение на равния достъп до качествено образование на всички деца и ученици.

Въпреки полаганите на национално и регионално ниво усилия, приобщаването и образователната интеграция на деца и ученици от уязвими групи остава предизвикателство, което изисква устойчиви, последователни усилия от страна на всички заинтересовани страни. Ключов момент за социално-образователната интеграция е привличането на родителите като активен партньор на педагогическите специалисти в образователно-възпитателния процес и индивидуалния подход към всяко дете. В контекста на гореизложеното на децата в подготвителните групи и учениците в начална училищна възраст се обръща особено внимание, както на семейството като част от образователния процес, така и на индивидуалните особености на всяко дете. Различията между учениците в зависимост от техните интереси, познания, умения, минало, социална среда, постижения или увреждане, се тълкуват като ресурси и отправни точки в подкрепа на ученето.

IV. ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ ПРИ РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ПРОГРАМАТА

Всяко дете има право на достъп до образование независимо от етническия му произход, наличието на увреждане или икономическото положение на семейството му и това право е залегнало в Конвенцията на ООН за правата на детето.

Процесът на приобщаване се състои в търсене на ресурсите на всяко дете за активното му участие в училищната общност.

Според Алианса за приобщаващо образование има девет водещи принципа на приобщаващото образование и те са:

- Човек е ценен независимо от неговите способности или от неговите постижения.
- Всяко човешко същество е способно да чувства и да мисли.
- Всяко човешко същество има правото да общува и да бъде чуто.
- Хората се нуждаят един от друг.
- Истинското образование може да се случи единствено чрез истиински взаимоотношения.
- Всички хора се нуждаят от подкрепа и приятелско отношение от хора на своята възраст.
- Прогрес в ученето се постига чрез надграждане на това, което човек може да прави, а не на това, което не може.
- Различията внасят здравина в отношенията в обществото.
- Сътрудничеството е за предпочитане пред конкуренцията.

V. ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ

Подкрепата на личностното развитие се осъществява във връзка и в корелация с наредбата за приобщаващо образование, разработените областни стратегии за покрепа на личностното развитие, както и въз основа на анализ на необходимостта от обща и допълнителна подкрепа.

На децата и учениците в системата на предучилищното и училищното образование се предоставя обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията им. Подкрепата за личностно развитие се прилага в съответствие с индивидуалните особености и образователни потребности на всяко дете и всеки ученик

2.1 Обща подкрепа

За организиране на подкрепата на личностното развитие в НУ“ Георги Сава Раковски” – Пазарджик за координатор е определен заместник-директорът, който изпълнява функциите си съобразно Наредба за приобщаващото образование.

Общата подкрепа в НУ“ Георги Сава Раковски” – Пазарджик се осъществява от екип, ръководен от координатора. Тя е насочена към развитие на потенциала на всяко дете и ученик и се осигурява от постъпването на детето в детската градина или в училището съобразно индивидуалните му потребности.

Общата подкрепа в групите на деца подлежащи на задължително предучилищно образование гарантира участието и изявата им в образователния процес и в дейността на детската градина, включва:

1. екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
2. занимания по интереси;
3. грижа за здравето;
4. ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;
5. поощряване с морални и материални награди;
6. дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение

Общата подкрепа за личностно развитие в училище, която е насочена към всички ученици в класа, гарантира участието и изявата им в образователния процес и в дейността

на училището и включва:

1. екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
2. допълнително обучение по учебни предмети;
3. допълнително консултиране по учебни предмети;
4. кариерно ориентиране на учениците;
5. занимания по интереси;
6. библиотечно-информационно обслужване;
7. грижа за здравето;
8. осигуряване на общежитие;
9. поощряване с морални и материални награди;
10. дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
11. дейности за превенция на обучителните затруднения;

*Екипната работа между учителите и другите педагогически специалисти включва:
1. обсъждане на дейностите за обща подкрепа, в които се включват децата и учениците

обмен на информация и на добри педагогически практики с цел подкрепа на всички учители за

подобряване на работата им с децата в групата или с учениците в клас;

2. провеждане на регулярни срещи за:

а) преглед и обсъждане на информация за обучението и развитието на дете или ученик;

б) определяне на конкретни дейности от общата подкрепа само за отделни деца и ученици, насочени към превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;

в) определяне на конкретни дейности от общата подкрепа само за отделни деца и ученици, насочени към превенция на обучителни трудности

Кариерното ориентиране, провеждано от училищния психолог, също е част от общата подкрепа на учениците от първи до четвърти клас.

Описаните в ПУД морални и материални награди също са част от предоставяната от НУ „Георги Сава Раковски“ – Пазарджик обща подкрепа.

Общата подкрепа включва и други дейности, подробно описани в Наредбата за приобщаващото образование

2.2. Допълнителна подкрепа

Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните способности на определено дете или ученик от НУ „Георги Сава Раковски“ – Пазарджик.

Оценката на способностите се извършва от специално назначен екип от специалисти, съобразно необходимостта на детето и след това се потвърждава от Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование.

Учениците, за които може да се иницира оценка на способностите, са от следните уязвими групи:

- деца със специални образователни потребности – в началото на учебната година;
- деца с хронични заболявания;
- деца в рисък.

Допълнителната подкрепа включва:

- работа с дете или ученик по конкретен случай;
- специализирани средства;
- ресурсно подпомагане .

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всяко конкретно дете. Родителите задължително се включват в илана за действие като активни участници в дейностите.

Ако Регионалният център препоръча допълнителна подкрепа, но родителите откажат, НУ „Георги Сава Раковски“ – Пазарджик уведомява отдел „Закрила на детето“ към ССП по местоживееще на детето с цел социалните служби да окажат съдействие и ако се налага помощ на родителите за осъзнаване на нуждите на детето.

При необходимост се изработва индивидуална учебна програма по съответните учебни предмети с цел по-лесното възприемане от ученика, а също така се изготвя и индивидуален учебен план или учебен план за обучение в комбинирана форма на обучение. За ученици с изявени дарби също се изработка индивидуален учебен план.

VI. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА

Действия	Срок	Отговорник	Забележка
Идентифициране на ученици, които имат необходимост от обща подкрепа	постоянен	заместник-директор, училищен психолог	

Екипна работа на учителите от даден клас	постоянен	класен ръководител, уители, училищен психолог	при необходимост
Определяне на координатор на екипа за оказване на подкрепа	до 01.10.	директор	
Награждаване на ученици	текущ	директор, заместник-директор	при и по определен повод за поощрение
Представяне на дейности по интереси в училището	14.09	учители, класни ръководители	
Кариерно ориентиране и консултиране в 3 и 4 клас	текущ	училищен психолог	
Идентифициране на ученици със СОП	целогодишно	класни ръководители, уители, училищен психолог	
Оценка на потребности на ученици със СОП	целогодишно	училищен психолог и екип	не по-късно от 3 месеца след идентифициране на нуждата
Превантивни мерки за недопускане отпадане от училище	целогодишно	директор, зам.-директор, уители, училищен психолог	
Стимулиране участието на деца с изявени дарби в състезания и олимпиади	целогодишно	учители	
Стимулиране участието на деца и ученици от различни етнически групи в състезания и олимпиади	целогодишно	учители	
Съвместни дейности с МКБПМН	целогодишно, по график	УКБПМН, директор, районна администрация	

VII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За изпълнението на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции, неправителствения сектор и училищната общност. Всички участници в образователния процес (семейство, детска градина,

училище, институции, НПО) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.